

Klinikkleder Sissel M. Hegdal
Her

Dato: 16.01.12

Søknad om prosjektmidler

Prosjekt:

Jobbglidning innen bildediagnostikk ved
Sykehuset Levanger, Ultralydundersøkelser
utført av radiograf

Fra legeoppgave til radiografoppgave.

Innhold

1.	Strategisk forankring	3
2.	Prosjektbeskrivelse	3
	2.1 Bakgrunn	3
3.	Prosjektorganisering	4
	3.1 Styringsgruppe	4
	3.2 Prosjektgruppe	4
4.	Behovsanalyse / problemstilling	4
5.	Metode	4
6.	Milepælsplan	5
7.	Etiske problemstillinger	5
8.	Mål	5
	8.1 Overordnet mål	5
	8.1.1 Bedre pasientforløp	5
	8.1.2 Bedret opplæring av LIS	5
	8.2 Effektmål	5
	8.3 Resultatmål	5
	8.4 Erfaringsoverføring	5
9.	Økonomi	6
	9.1 Finansiering	6
	9.2 Budsjet	6
10.	Litteratur	6
11.	Artikler	6
12.	Publikasjoner i media	6

1 Strategisk forankring

Viser til brev datert 01.12.11 vedr. ”Omstilling 2012-2017, fokusområde jobbglidning. Vi søker om midler til prosjekt ”*Jobbglidning innen bildediagnostikk, fra legeoppgave til radiografoppgave*”.

Prosjektet er tenkt gjennomført ved at radiograf vil foreta selvstendige ultralydundersøkelser.

Ultralyd (UL) er en undersøkelsesmetode som leger / radiologer tradisjonelt har foretatt ved landets bildediagnostiske avdelinger.

Den teknologiske utviklingen innen bildediagnostikk medfører en økt informasjonsmengde og større kompleksitet i undersøkelsene. Dette har medført en betydelig endring i radiologenes arbeidssituasjon da hver enkelt undersøkelse tar betraktelig lengre tid å gjennomgå.

Spesielt CT og MR undersøkelser har blitt betydelig mer tidkrevende, og disse undersøkelsene krever radiologisk spisskompetanse.

En stadig økende mengde henvisninger til UL-undersøkelser har også bidratt til at ventetiden for å få utført undersøkelse er gått opp betydelig.

Ved slutten av 2011 var ventetiden på 14 uker og dette kan medføre forsinket diagnostisering og behandling.

Tilgang på radiologkompetanse ser ikke ut til å bedre seg på en god stund da det som kjent tar mange år å utdanne legespesialister.

Det er for øvrig en generell mangel på radiologer i Norge pr. i dag.

2 Prosjektbeskrivelse

2.1 Bakgrunn

Jobbglidning innen bildediagnostikk har vært et kontroversielt tema i radiologforeningen, men ut fra omstendighetene ser vi nytten av endret praksis.

Dette skal ikke gå på bekostning av radiologenes mulighet til engasjement innen UL, og heller ikke opplæring av LIS (lege i spesialisering).

Radiograf med videreutdanning innen UL benevnes ”sonograf” eller ”beskrivende radiograf”.

Radiografer er utdannet innen bildediagnostikk, men det finnes ikke videreutdanning for ”sonografer” i Norge i dag. Det har vært et pilotprosjekt på slik utdanning ved Høgskolen på Gjøvik i 2009. Slik utdanning finnes imidlertid i Danmark og England. Vår prosjektkandidaten er utdannet i England og jobber i Danmark..

Det er for øvrig god tilgang på radiografer i Norge.

3 Prosjektorganisering

3.1 Styringsgruppe

Paul Georg Skogen, fagsjef HNT
Bodil Landstad, leder FOU, HNT
Sissel Moksnes Hegdal, Klinikkleder
Prosjektleder Gunnvor O. Brandseth, Avd.leder ABD

3.2 Prosjektgruppe

Gunnvor O. Brandseth, Avd.leder / Radiograf, ABD, prosjektleder
Hans Martin Holden, Med.fagl. rådgiver / Radiolog, ABD, prosjektveileder
Bjørnar Rømo, Radiograf / "sonograf", for tiden ansatt som sonograf i Danmark, prosjektkandidat
Rune Blikø, FTV NRF
Dnlf, TV eller representant for radiologene i avd.

4 Behovsanalyse / problemstilling

Det er lang ventetid for UL undersøkelser på vår avdeling, pr. jan.2012: 14 uker. Det er også et økende antall henvisninger.

Det er en generell mangel på radiologer i hele landet, og vi er avhengig av radiologvikarer mange uker hvert år.

Aktiviteten innen MR og UL er omtrent fordoblet i perioden 2003-2011. I samme periode er aktiviteten innen CT "eksplodert" med en tilnærmet tredobling. Dette har medført en betydelig økt arbeidsmengde for radiologene.

Antall stillingshemler for radiologer er ikke økt tilsvarende.

5 Metode

Praktisk gjennomføring:

Prosjektet er tenkt gjennomført ved at "sonograf" utfører begrenset utvalg med standardiserte UL-undersøkelser, samt vurderer og prioriterer henvisninger til UL, under veiledning av radiolog. De første månedene vil veiledende radiolog ha tett oppfølging. Etter hvert vil "sonografen" få arbeide mer selvstendig. "Sonografen" vil beskrive undersøkelsene selv, men i oppfølgingsperioden vil radiolog kontrasiognere beskrivelsene.

Det er et mål at "sonografen" tar et selvstendig ansvar for beskrivelse m / endelig signering på lik linje med LIS.

Personlig egnethet og kompetanse ift. diagnostisk arbeid vil bli vurdert fortløpende.

6 Milepælsplan

- 15.03.2012: Etablering av prosjektorganisasjon
- 13.08.2012: Sonograf starter med UL-undersøkelser i nært samarbeid med radiolog
- 14.10.2012: Sonograf foretar UL-undersøkelser selvstendig med kontrasingnering av radiolog
- 01.02.2013: Underveisevaluering / Foreløpig rapport
- Sluttdato 15/6-13.
- Sluttrapport 1/7-13: Evaluering av prosjektet

7 Etiske problemstillinger

Radiografforbundets yrkesetiske retningslinjer finnes på www.radiograf.no.

Det vises forøvrig til Helsepersonellovens krav til faglig forsvarlighet kapittel 2, § 4 og til møte i Helsedirektoratet 14.09.09 vedrørende "sonografer". Se vedlegg.

8 Mål

8.1 Overordnet mål

8.1.1 Bedre pasientforløp.

Raskere utredning og diagnostisering. Kortere ventelister til UL-undersøkelser.

8.1.2 Bedret opplæring av LIS

Det er et mål å få et bedre opplæringstilbud til LIS.

8.2 Effektmål

Kortere ventelister til UL-undersøkelser.

8.3 Resultatmål

Frigjøring av radiologressurser til andre oppgaver.

8.4 Erfaringsoverføring

Man ser for seg at dette kan være nyttig erfaringsoverføring til andre bildediagnostiske avdelinger med samme behov.

9 Økonomi

9.1 Finansiering

Prosjektet er tenkt finansiert gjennom prosjektmidler fra Helse Midt-Norge.

9.2 Budsjett

Personellbehov:

- ”Sonograf”, 100 %-stilling tilsvarende radiograf m / evt. individuelt tillegg i 10 mnd.
- Estimert på timer til utforming av rapport: 15 timer.

Sum: **NOK 500.000,-**

10 Litteratur

Papirene til prosjektkandidaten, se vedlegg 1 (papirversjon)

Møtereferat fra HOD, se vedlegg 2 (papirversjon)

Mastergradsavhandling, Einar Vigeland, Profesjongrensene i medisinsk bildediagnostikk, Tid for en ny arbeidsdeling?:

<http://www.duo.uio.no/publ/helse/2010/105311/VigelandxE.xduoxpdf.pdf>

11 Artikler

Erling Stranden, Elin Rotstigen, Inger-Anne Norum og Utheya Thevatas, Quo vadis, radiograf?, Hold Pusten nr. 8 – 2009, 8-13.

Tony N Smith and Marilyn Baird, Radiographers’ role in radiological reporting: a model to support future demand, The Medical Journal of Australia, 2007; 186 (12): 629-631. http://www.mja.com.au/public/issues/186_12_180607/smi11181_fm.html

12 Publikasjoner i media

<http://www.holdpusten.no/nyheter/vil-laere-jobbglidning-av-hverandre/a4eb51e1-4e7d-4860-9d1f-ef6482100f96/1>

<http://www.dagensmedisin.no/nyheter/radiografene-sprenger-profesjongrensen/>

<http://www.sygehuslillebaelt.dk/wm261703>

Mvh

Gunnvor O. Brandseth